

Naše Beseda

Dopis od našeho hochu-vojína v armádě Strýce Sama.

Manželé p. Jana Čeláka, čís. 109 Homer ulice, Omaha, obdrželi od svého syna dopis, ve kterém píše vojí mladší sestře Růžence následovně:

Picatinny Arsenal, N. J., dne 4. dubna, 1918.

Drahá sestro Růženo! Ondyno jsem od tebe obdržel dopis a věru že jsem byl potěšen, když jsem z obsahu jeho seznal, že jste všichni doma zdraví. Věra zde celé odpoledne přišlo, dnes však se opět vyjasnilo. New Jersey jest zajiště podivným státem a komárů za noci jest zde plno. Zde se rovněž nyní řídíme dle nového času, jako asi vy doma, kde jste si zajiště hodiny o jednu hodinu ku předu posadili. Však pravidelný čas mezi zdejší polohou a Omahou jest asi o 2 hodiny rozdíl. Když příkladně v Omaze jest 11 hodin, zde jest jedna hodina. — Posud jsme zde žádnou úradovnu neotevřeli, leda až sem dostaneme více mužstva. Přítomně jest zde asi 350 mužů; jak se nám však sděluje, v brzkou budou sem posláni další dvě setniny od 42 pěšího pluku, jež jsou roztroušeny po východě na vykonávání strážní služby. Zde jest největší stanoviště, jsou však zkrátka na mužstvu; jinak ale v zdejší prachárně jest zaměstnáno množství civilních lidí, již jsou pod velmi přísnou dohledkou; zde se nesmí kouřit a aby se tito dělníci dostali dovnitř ohrazeného nádvoří, mají zvláštní pasy. Všichni zde táboří zrovna jako my vojínové. Následkem nedostatku mužstva, musíme všichni konat hlídku a já si myslím, že je to znamenitý úkol pro změnu. Na dovážení upotřebují zde válečných trucků, jež to všecky muly a koně odtud poslali do Camp Dix, asi 60 mil od vzdáleného vojenského tábořiště. Mimo nás jest několik set mariňáků a též něco námořníků. Byl jsem se podívat v Dover, město asi 2 mile odtud vzdáleno; Dover má asi 10,000 obyvatel a je to skutečně pěkné město, kde mají různé slušná divadla. Na východě jest hojnost dřev, z nichž něco by jich ale měli odtud poslat na západ a vyměnit je za muže a více mužů sem na východ poslat. New Jersey své pivo, ani jiné lihoviny jsem zde posud neokusil a také ani mnoho nebdám, ježto pít těchto nápojů člověku mého dobrého nepřínáší. Byl jsem z svého zde pobytu dvakrát na stráž a věru, že na nás vojny ukládají značnou zodpovědnost. Dříve než se odebereme na stráž, musíme odvést všechny své věci. Musíme rovněž být velmi obezřetnými, koho propouštíme a každá osoba musí mít zvláštní povolení. V noci sem nemá přístup nikdo, vyjma některých důstojníků a poddůstojníků od stráže. Zde jsou složeny vesměs výbušné látky a kdyby ty měly vybuchnouti, tak New York — třeba že jest odtud na 50 mil vzdálen — byl by z části v sstutinách. Zajiště se pamatujete na ten velký výbuch v Halifax. Tehdy toto město bylo celé do povětří vyhozeno, jakož i okolí do mnoha mil vzdálenosti a my zde máme více střelného prachu a jiných výbušnin o mnoho více, tak že kdyby mělo být toto místo postuženo podobnou nehodou, pak bychom mohli všichni říci "good bye!" Picatinny a "halloo" sv. Petře! Nuže, my konáme více dobra pro Strýce Sama, nežli kdybychom byli na bitevní linii. Netřeba se vám ohledně něčeho podobného rmutit, ježto my všichni si přejeme, aby vše dobře s námi dopadlo. Před námi měli zde na hlídání dělostřelce, nieměně oni přišli k náhledu, že pravidelní vojáci jsou lepší a mohou jim důvěřovat. Na cestě z Camp Dodge obdrželi jsme v jednom městě od Červeného kříže různé cukrovinky, cigarety, zákusky a kávu. Tehdy měli jsme též pěknou hudbu a kdykoliv jsem zahrál nějakou píseň, jedna z dam pokaždě položila u mne na sedadlo paklík cigaret a cukrovinky. Škoda, že vlak na této stanici nestál déle, byl bych jistě dostal celý kšó cigaret a sladkostí. — Během dne začíná zde být zasněné horko, v noci však na stráž musíme si obléknout své zimníky, taková je totiž za noční doby zde zima. Od této doby, co

se pohybují více na venku, začínám také dostávat lepší chut k jídlu. Oněhdy měl jsem zde též podivný sen, kdy se mi zdálo, že jsem byl opět v Omaze a že Mary měla kočku, která jí ale někam zaběhla a chudák pošla. Nebyl to celkem smělý sen! — Ten můj houslista jest nyní ode mne na 35 mil vzdálen a věru, že jej velice postrádám. Nyní mám jednoho spoluhráče od setniny "F", který hraje na mandolínu. Není však nikoho, kdo by mohl tak dobře se mnou hrát na housle jako Eddie Homola. Zdá se, jako by měl též lepší housle. Jeden ze zdejších civilistů má harmoniku ze staré vlastní a dovede zajiště na ní zahrát; mám za to, že je to Polák, ačkoli v omahu se s ním dobře srozumět. Zdejší Poláci jsou velmi hodní lidé a vždycky nás zvou do svých chat. Další věcí ohledně naší uniformy jest, že se můžeme téměř všude dostat, jenom ne do saloonu. Zde jsou výborné cesty a silnice, povětšinou makadamované, tak že by se to zde dobře jezdilo na motorečku. Nyní ale jest již čas, abych dopis ukončil a proto přijímám od svého syna a bratra upřímný pozdrav —

Henry J. Čelák,
Supply Co. — 42nd Inft.,
Picatinny Arsenal, Dover, N. J.

Jeden ze zaměstnanců našeho závodu obdržel od svého přítele dopis, který nám pro jeho velmi zajímavý obsah laskavě propůjčil k uveřejnění.

Detroit, Mich., 22. dubna '18.
Vážený příteli!

Váš et. dopis ze dne 18. m. m. jsem obdržel. Děkuji velice za Vaši ohehu, s jakou jste moji žádosti vyše vsřel. Promiňte, že tak pozdě odpovídám! Příčina mého odjezdu jest touha, zdokonaliti se v anglické konverzací a poznati zdejší systematické průmysl. Rozhodnutí a odjezd byl rychlý, protože laskavě promiňte, stranou toho "good bye!" Města moji působnosti, jakož i obory mého zaměstnání jsem z počátku velice změnil. Dosud jsem byl v Kansas City, Chicago, St. Louis, Toledo a Detroit. V posledně jmenovaném městě se zdržuji od měsíce srpna m. r. Jsem zaměstnán u "Northway Motor & Mfg. Co." jako "bench assembler and lay out", což vyznačuje úplnou znalost geometrických výkresů (blue prints). Do Omahy se vrátím příštím rokem!

Váš et. žádosti milerád vyhovuji a připojuji popis zdejšího krajaanského života, ráz města a jeho průmyslového rozvoje. Z krajaanských kruhů Vám mnoho sděliti nemohu, neb moje styky s krajanly jsou velice omezené, z předu jmenovaného důvodu.

Detroit počítá okolo deseti tisíc obyvatel původu českého; jest však rozmnožen asi o šest tisíc Slováků, kteří s naší národností víc a více splynoují. Spolkový život s porovnáním obyvatel jest živý. Nejčinnější jest "Sokol", jehož síla jest na pět set členů. Zábavy a celé společenský život se nelíší mnoho od českých omazských. Národní místnosti jsou tři; jedna na východě a dvě na západní straně. Prvního května vejde v platnost prohibiční zákon, čímž spolkový život velice utrpí.

Zdejší město jest velice ideální — pro jeho přírodní krásu; překrásné vodní cesty, ostrovní sady a mírné podnebí. Jest to město milionářů a mnoho navštěvované turisty. Stavební sloh se nelíší mnoho od onoho v Omaze. Ptačí perspektiva ulice jest ústředně rázu evropského; jest to velký půlkruh, jehož základna přiléhá těsně k řece, jmenované "Detroit". Hlavní ulice "Woodward" rozděluje město na dvě strany; východní a západní; a paty této jest střed obchodního života, a hlavnější ulice se odtud ve velkém půlkruhu paprskovitě rozbíhá. Město vlastní mnoho humánních zavedení; jako: Sady plovárny, čitárny atd. Nejvíce vyniká zdejší přístav. Vodní hladina jest v řeci turistů nazývána "Americké Benátky" (Venice of America). Okružní cesty do Windsor, Canada, aneb Belle Isle ilny mohou se s povolením konati celé odpoledne, což poskytuje pěknou a zdravou zábavu, za pouhý "dime".

Řekou "Detroit" ročně propluje na třicet osm tisíc lodí, přes sto milionů celkové tunáže; přes třicet osobních lodí s celkovou tunáží 36 tisíc, má svůj domov ve zdejší

PĚŠÁK A PUŠKA — NEROZLUČNÍ PŘÁTELÉ

Pěšák nikdy nerozlučí se s puškou a věnuje jí náležitou pozornost. Na obrázku našem spatrujeme člena kanadských horských pěších sborů, používajícího malé přestávky v bojích k prohlédnutí své věrné družky.

šim přístavě. Některé z největších těchto lodí pojmuou v čas letní sezony na tři a půl tisíce cestujících, což není žádný velký náklad pro tyto jezerní kolosy.

Cesty, které si tyto lodě bláží, jsou různé. Velké parníky plují třikrát denně podél řeky k Bois Blanc Island, dvakrát denně k Sugar Island, jedenkrát denně do Buffalo a třikrát denně do Cleveland. Toto jsou skutečně ty nejkrásnější kolové parníky, jaké jsem kdykoliv před tím spatřil. Ještě mnoho menších lodí si razí cestu zdejšími vodami; jako: Dvakrát denně do Put in Bay a Sandusky, dvakrát denně do Toledo a třikrát denně do St. Clair.

Elats s dotykem mysů ostrovních a břehů řeky St. Clair. Tam jsou dvě jediné cesty do kanadských vod. Jedna z těchto jest ze St. Clair jezera a řeky skrze Hliden Channel, který odděluje Valpolský ostrov od pevniny a pak skrze Sydenham řeku do Wallaceburg; druhá jest skrze jezero St. Clair a Thames řeku do Chatham. Řeky Sydenham a Thames jsou úzké proudy a poskytují cestovatelům krásný pohled na tamní luku a lesy.

Lodě zdejšího přístavu plují ještě do Alpena, Cheboygan a Mackinac. Mnoho jiných lodí, které mají zdejší přístav za domovský, aneb ho jen navštěvují, plují do Georgian Bay, Soo a Lake Superiorských přístavů. S jednokolejovým spojením z Buffalo do Lewiston, jest cesta otevřená k jezeru Ontario, Montreal a Lower St. Lawrence.

Tyto vodní cesty nejsou daleké jenom pro jejich přírodní krásu, ale jsou jednou z příčin vyvíjení zdejšího průmyslu. Detroit

jest první průmyslové město celého světa na výrobu automobilů, počítacích strojů a aluminiové ližiny. Ve zdejších automobilových továrnách (a je jich slušný počet — 31 na úplné a 120 na součástky) se vyrobilo přes jeden a čtvrt miliónu automobilů za poslední rok. Celkem jest zde přes 2,500 továren různých oborů. Některé z těchto jsou rozsáhlé a počítají do mnoha tisíc zaměstnaných.

Jak Detroit průmyslové a obchodně květvá, svědčí to, že za deset let vzrostl o sto procent. Roky 1910 počítal 488,000 a dnes dle odborných znalostí se odhaduje na 950,000 obyvatel.

Zajímavé jest, jak zdejší závody si udržují rezervní armádu dělníků. Do roku 1913 zdejší závody měly velkou potřebu dostati dosti velkého počtu dělníků. V roce 1913 Henry Ford zavedl osmihodinovou pracovní dobu a všem zaměstnaným, kteří pracovali šest měsíců v jeho závodě, platil \$5 denně. To bylo uveřejněno ve všech zdejších listech Spojených Států, ba skoro celého světa. Ještě dnes se pamatují — praeval jsem tehdy v jedné z nejlepších továren na automobily "Fiat Werke" — jak v hostinci při obědě jsme dychtivě četli dělnický denník "Arbeiter Zeitung". Hned na první stránce bylo dlouhé pojednání o této skutečně zvláštní události a bylo pak látkou k několika denní debatě.

Toto přitáhlo tisíce dělníků do zdejšího města a ještě dnes přitahuje. Tak velkým přílivem stouply ceny bytů; \$4 a \$5 týdně za pokoj (room) není žádná velká suma a též životní potřeby se velice přiosřily. Dnes jest Detroit nejdražší město Spoj. Států.

SLIČNÉ VYRABITELKY CHLEBA PRO VOJÁKY

Členky anglických ženských pomocných armádních sborů jsou k bitevním liniím chléb pro vojáky britické armády. Úřední fotografie anglická ukazuje tu skupinu těchto sličných pekařek.

Jest to jedna z příčin zdejšího nadbytku dělnictva a druhá, že zdejší závody jsou celoročně předplaceny v jinoměstských listech na oznámky, kde žádají dělníky všech oborů, s platem přímo lákavým. Mnoho dělníků, nezajících zdejší poměry, se nechá zlákat větším platem, v domněnce, že v tomto městě jest velký nedostatek dělnictva; opustí dobré, by později vzal za vděk špatnějším místem. Sám jsem byl vyláčen ze St. Louis tímto způsobem, kde jsem měl skutečně dobré místo.

Dle má vlastní zkušenosti jsou v Omaze životní podmínky nejmírnější.

Ukončuji dopis, již tak více dlouhý v domněnce, že Vaši et. žádosti jsem vyhověl a znamenám se v dokonalé úctě,

Váš přítel, —
Josef Pecháček,
991 W. Warren ave.

Čtený příteli! Buďte ujistěn, že Vám budeme a zvláště přečetní naši čtenáři povděční, když časem a za příhodné pro Vás okolnosti napíšete dopis k uveřejnění v "Pokroku". Látky k pěknému dopisu se vám zajiště naskytne dosti, zvláště když nyní jste již poněkud lépe s poměry v krásném tom městě seznámen. Přijměte srdečný náš pozdrav s přáním úplného Vám zdaru ve veškerém Vašem počínání za zlepšením slibné své existence.

VERDIGRE, NEBR.

Čtená redakce "Pokroku"! — Jest jistým, když člověk přestává přemýšlet, ochabuje ve čtení, že pozbyvá úsudku — stane se hostejným. Povstá člověk, tak jako jeho kabát, může se pospínit, aniž by se byl jeho dotekl, neboť pověst není charakter, tak jako rukáv není ramenem. Člověk svůj charakter pospíní si však pouze špatným svým jednáním, kdežto pověst jeho utrpí průměrným lechou, čince-li totiž postavení vašemu ublížit. Dbejme toho, aby naše pohnutky byly šlechetné, zásluhy naše čestné a náš zevní život povinností v důvěře, že ti, kdož neprávem o naši zkázu ukládají, jsou nám neškodnými. Děťství jest pramenem rozkoše, poslem klidu a lásky, štítkem nevinnosti za zemí, páskou mezi pravdou a lidskostí. Nemůže být nic vznešeného, co se nezakládá na pravdě — nad veškerou svobodu; nechte mně svobodu vědomí, smýšlení, víry a volného pronášení mých myšlenek dle mého svědomí. Pýti sobeckým a hostejným vůči potřebám a nutnostem jiných, jest tolik — jako státi se použivým jak jen možnost připouští. Náš život jest knihou, jež došla pouze jediného vydání, protož nechť jsou skutky každodenní, tak znamenány v tom neznárodném svazku, tak abychom se nemuseli zastydět, kdyby je celý svět četl. Je to přirozeným a povinností každého dobře smýšlejícího člověka, aby se o čas pro sebe a osobní své vzdělání postaral, tak jako si jej opatří pro obchod. Školní vychování jest pouhou bránou k vyššiemu vzdělání, kterého může si každý dobytí. Skutečně v mnohém případě mohlo by se říci, že pravé vzdělání počíná teprve tehdy, když jsme školu opustili. Použijme tudíž, pokud nám možno, ku svému sebevzdělání každé volné chvíle. Pošetilci mají pouze jednoho místa a tím jest bázeň, kdežto učenost člověka kráší. Při tom však nesmíme zapomenouti, že pravda povznáší; vědění, co jest právo a činit bezpráví, jest zbabělost. Bláznů jest žertem jednat nešlechetně, kdežto rozumný člověk počíná si rozšafně; utrhá, tonuje se, pronáší tajnosti, věrný člověk však věci zatají. Celý náš život jest školou a přípravou; v životě nemůžeme dále postoupiti, pakli se nepodrobíme zkoušce svých předchůdců. Hleďme pak k tomu, aby taková zkouška byla dobrým významem přístupu našemu pokolení! V úctě znamenám se se srdečným pozdravem na všechny —
J. F. Kolář.

DR. BŘETISLAV DI NŠTBIER,

český zubní lékař
pokoj č. 715 v budově City National Banky, 16. a Harney ul. —
Tel. Douglas 4284. Res. 1918 So. 14 Str. Tel. Douglas 4605. Úřaduje od 9 hod. dop. do 5 hodin odp. Večer pak dle ujednání. —
Advertisement 26-tf.

Sdružení českých lékařů v Omaze a So. Omaze

DR. ŠRÁMEK J. M.
sev. záp. roh 8. a Hickory ul.
Tel. Douglas 6645.

DR. KOUTSKÝ JOHN W.
405 sev. 24. ul., So. Omaha
Telefon South 142.

DR. NĚMEC CHAS J.
1316 William ul., Omaha —
Telefon Douglas 2917.
Operacím se věnuje zvláštní pozornost.

DR. ŠIMÁNEK G. F.
1262 již. 13. ul., Omaha
Operacím se věnuje zvláštní pozornost.

DR. OLGA ŠTASTNÝ
522 World-Herald Bldg.
Telefon: Tyler 2634.
Tel. obydli Dr. Štastný: Harney 1695.
V případe, že by nebylo odpovídáno, zavolejte Tyler 1158

Drs. CHALOUPKA a CHALOUPKA.

Zvláštní pozornost věnována ženským nemocem a operacím.
24. a M ul., So. Omaha.

My shora uvedení lékaři dle pravidel lékařské etikety, nejdůležitější odsuzujeme veškeré ohlašování kteréhokoliv lékaře sama sebe ve kterémkoliv časopise svých pacienty, necht už je to jakýmkoliv způsobem, ať ve zprávách místních nebo osobních. 43-tf

Nemoci očí, uší, nosu a hrdla

—léčí—
DR. J. J. WARTA,
český odborník
čís. pokoje 1223-24-16. a Farnam.
First Nat'l Bank Building.

Lee-Coit-Andresen HARDWARE CO.

prodává ve velkém
množství, vyráběné a lakované plechové náčiní. — Činová a železný plech a kovové zboží. — Ostatní drát, hřebíky, ožirské zboží, bicíky, stříelné zbraně, šabony a sportovní zboží.
9. and Harney St., Omaha, Neb.

DR. J. C. SOUKUP,

ZUBNÍ LÉKÁŘ
Přestěhoval se do
815 City National Bank Bldg.
5th and Harney St. OMAHA

Stavěte nyní

Nejdříve však zašlete svůj seznam, co potřebujete,
E. H. HOWLAND LUMBER & COAL CO.,
4719 So. 24th Str.,
South Side Station,
Omaha, Nebr.
Oni vám podají cenu, za kterou vám materiál zašlou až na vaši stanici. 36-13c

Chcete-li si pochutnati na znamenitém dortníku, žádejte vždy "Viržinky" neb "Tarok" dortníky, které vyrábí **FRANTA LAITNER**, 122 sev. 20. ul., South Omaha, Nebr. Tyto, jakož i jiné druhy dortníků, obdržíte můžete ve všech hostincích a obchodech. — Advertisement 48tf

Dr. W. C. Bentz

zubní lékař
Pokoj č. 11 Glasgow Block.
Tel. So. 333. 3-tf So. Omaha

Adolf A. Tenopir,

český právnický
čís. 1325. roh 14. a
William ulice
OMAHA NEBRASKA
Telefon: Doug. 8397.
—Velejtný notář—

DR. BŘETISLAV DI NŠTBIER,

český zubní lékař
pokoj č. 715 v budově City National Banky, 16. a Harney ul. —
Tel. Douglas 4284. Res. 1918 So. 14 Str. Tel. Douglas 4605. Úřaduje od 9 hod. dop. do 5 hodin odp. Večer pak dle ujednání. —
Advertisement 26-tf.